

Incendis i inundacions més enllà de les projeccions climàtiques

«Potser en veure que els fenòmens meteorològics catastròfics ens poden afectar superem la dissonància cognitiva de pensar que el que succeeix lluny, tot i ser global, no ens afecta»

Imatge de les inundacions a Alemanya. | Europa Press

Diverses catàstrofes climàtiques han afectat el món desenvolupat en les darreres tres setmanes. Plugues intenses han provocat desbordaments de rius, que han devastat regions d'Alemanya, Bèlgica i els Països Baixos; i també d'Àustria, Suïssa, Luxemburg i Txèquia. Les inundacions han engolit carrers i cases centenàries; han afectat més de 80 estacions de tren i més de 600 quilòmetres de vies, han interromput el subministrament elèctric. Hem vist edificis esquinçats, cotxes arrossegats, persones atrapades a les cases; una pedrera erosionada que va devorar cotxes, fragments de carretera i edificis. Fins ara, han deixat més de 180 persones mortes i centenars de desaparegudes. El ministre de finances alemany va prometre ajuts d'emergència de, com a mínim, 300 milions d'euros.

Una setmana abans, a l'oest d'Amèrica del Nord, per una onada de calor extrema i perllongada es van assolir els 49,6 °C. Era una «cúpula de calor»; és a dir, que l'escalfor no es va limitar a una capa prima, sinó que es va estendre fins a molt amunt en l'atmosfera i va afectar els patrons de pressió i de vent: va bloquejar el flux d'aire més fresc de l'oceà cap al

continent. Va provocar més d'un centenar de morts; proporcionalment, més que la Covid-19. Focs coneguts van devastar la regió. Al Canadà, van cremar cases i pobles sencers de zones de muntanya, conegudes -fins aleshores- com a «fresques a l'estiu». A l'oest dels Estats Units, 80 grans focs van consumir més de 4.047 km², tot i desplegar 20.000 bombers per extingir-los.

Com saber que aquests fenòmens són deguts al canvi climàtic? Una inundació o un incendi en si mateixos no són indicadors de la crisi climàtica, però el nombre d'aquests esdeveniments meteorològics extrems ha augmentat els darrers anys, com havia estat predit. Sense el canvi global antropogènic hauria pogut haver-hi pluges fortes, però potser no intensos diluvis. Hi hauria hagut incendis; però els incendis de la segona dècada del segle XXI són de sisena generació: alliberen tanta energia que modifiquen l'atmosfera i generen tempestes de foc, de les quals com n'és impossible de predir l'evolució, col·lapsen el sistema d'extinció. A Catalunya en tenim notícia.

L'escalfament global ha estat pronosticat amb força precisió per simulacions informàtiques des dels anys setanta. Fa dècades que els científics del clima auguren esdeveniments meteorològics extrems cada vegada més violents i més freqüents, que poden fer augmentar la mortalitat -la calor sola ja en pot provocar-. Ara bé, a l'hora de precisar fins on poden arribar els seus impactes, no els poden ajustar prou. Amb els ordinadors actuals, als models de canvi climàtic vigents, tot i presagiar fenòmens potencialment catastròfics, els és més difícil de detallar la intensitat de l'impacte; per això no es va predir la magnitud de les inundacions a Europa o els incendis a l'oest d'Amèrica del Nord.

Per obtenir models amb una resolució més alta, arribant al nivell de ciutat, els experts demanen un centre mundial que allotgi un superordinador capaç de processar una quantitat de dades molt superior a l'actual i fornir de models climàtics més potents. Ja funcionen amb èxit altres instal·lacions tecnològiques internacionals que no pot assumir un sol país, com són el CERN o l'ITER. L'esforç de la inversió permetria afinar el pronòstic de noves catàstrofes causades pel clima extrem i permetria preparar la població i les regions afectades. Si cal invertir per adaptar-nos al canvi climàtic, cal saber a què ens enfrontem: inundacions, sequeres, tempestes o l'augment del nivell del mar.

Tanmateix, a més de disposar d'una predicció més precisa i més global, cal actuar per prevenir efectes majors. Científics, experts, activistes i afectats demanen més accions als polítics per tal de mitigar l'emergència climàtica. Després de les inundacions, la cancellera alemanya, Angela Merkel, va dir que cal afanyar-se en la lluita contra el canvi climàtic. Altres països desenvolupats, entre els quals hi ha els Estats Units, han augmentat significativament els seus compromisos per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle. La Unió Europea ha presentat una proposta de Llei Europea del Clima, que podria ser aprovada a finals de 2022, i que comportarà canvis profunds perquè l'economia i la societat siguin climàticament neutres d'aquí a 2050. Veurem fins on pot arribar.

Perquè, per ara, les promeses no han assolit les accions necessàries per contenir l'augment de les temperatures mundials mitjanes fins a 1,5°C, que evitarien impactes encara més catastròfics, com reclama el Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic. Els mateixos governs que assoleixen compromisos ambiciosos sobre el paper segueixen aprovant nous projectes amb combustibles fòssils: mines de carbó, i instal·lacions de petroli i gas.

Ara bé, potser en veure que els fenòmens meteorològics catastròfics ens poden afectar -i no només als ossos polars que perden el gel marí on poder caçar, les illes del Pacífic que l'augment del nivell del mar engolirà, o els habitants del Sahel a qui les sequeres i la fam obliguen a migrar- superem la dissonància cognitiva de pensar que el que succeeix lluny, tot i ser global, no ens afecta, i es prenguin seriosament aquest tipus d'accions. Perquè les catàstrofes meteorològiques són cada cop més properes i més freqüents -tant, que les podem considerar climàtiques-.